

Fremgangsmaade burde dette Forligsforslag allerede have været fremsat offentlig i Efteraaret ved Sagens anden Behandling i Landstinget som Ændringsforslag fra Landstingets Udvalg, saa at det kunde være blevet underkastet en Drøftelse i Tingene og en almindelig offentlig Diskussion. Men i Stedet for at Forligstilbudet blev fremsat offentligt, bleve første, anden og tredje Behandling i Landstinget, Nedsættelse af Fællesudvalg o. s. v. kun Formaliteter, og saa først var det, at Realitetsbehandlingen skulde begynde. Derfor var det meget heldigt, at dette Forligsforslag kom frem og kunde blive underkastet en virkelig offentlig Debat, som ethvert saadant Forslag har Krav paa. Man gik altsaa ingenlunde strengt parlamentarisk til Værks. Og hvad nu de Indskretioner o. s. v. angaar, som det ærede Medlem talte om, nævnede han den socialdemokratiske Presse, Rebelpressen og Højrepressen som de Blade, der havde gjort sig skyldige i Indskretioner. Men denne Oprensning er hverken korrekt eller fuldstændig, der er fremkommet Indskretioner i Reformpartiets Presse. Jeg skal om et Øjeblik erindre om en meget vigtig Meddelelse, der netop fremkom i et af Regeringspartiets egne Blade. Jeg skal om lidt komme dertil, thi nu vil jeg gaa ind paa det, som det ærede Medlem for Løvel fremsatte om min Stilling under Udvalgsbehandlingen.

Det ærede Medlem erindrede om, at han paa et vist Tidspunkt havde stillet et Forslag om, at Sogneraadene som Helhed skulde vælge Amtsrådene. Jeg maa sige, at jeg husker det ikke. Jeg har fra i Eftermiddag til nu ransaget min Hukommelse, slaaet efter i mit Arkiv og har ikke kunnet finde det mindste, der kan lede mig paa Tanker om, at et saadant Forslag er fremkommet, jeg husker det ikke, jeg vil naturligvis ikke benægte, at det ærede Medlem har gjort det, men jeg husker det ikke. Men i hvert Fald har det ikke spillet nogen som helst Rolle i Underudvalgets Forhandlinger, ellers vilde jeg have erindret det, jeg husker meget nøje Underudvalgets Forhandlinger. Et saadant Forslag kunde jeg principielt ikke have modsat mig, det er jo en anden Form end den, jeg ønsker, maaske ikke saa praktisk, men jeg vilde principielt ikke have modsat mig den, der var ikke noget udemokratisk deri. Saa nævnede det ærede Medlem, at jeg, efter at han havde fremsat dette Forslag, som jeg, som sagt, ikke erindrer det allermindste om,

var fremkommen med et andet Forslag om, at der skulde vælges 3 Valgmænd fra hvert Sogneraad til Amtsrådsvalgene. Dermed hænger det saadan sammen, at det var ikke noget nyt Forslag, jeg fremkom med. Jeg maa for øvrigt sige, at det ærede Medlem fra Løvel talte i Eftermiddag saaledes, at man meget let kunde misforstaa, hvad han sagde. Min ærede Kollega fra Fredericia (L. Rasmussen) har gjort sin Opfattelse gældende i Eftermiddag, og det var ogsaa den, der laa naturligst for. Det viser bl. a. Referatet i „Berlingske Tidende“ i Aften, hvilket Blad er meget korrekt i sine Rigsdagsreferater: „Anders Nielsen, der følte sig løst fra ethvert Hensyn overfor Borgbjerg, refererede et Forslag, som denne fremkom med i Fjor i Underudvalget, et Forslag om Valg af Amtsrådsmedlemmer, der i Realiteten faldt sammen med, hvad man var enedes om i det foreliggende Forslag.“ Altsaa ikke blot det ærede Medlem for Fredericia, men Berlingske Tidendes Referent har opfattet det paa denne Maade. Men jeg vilde meget nødig have, at denne Opfattelse skulde blive almindelig, skulde gaa ud og blive en Legende, som man brugte paa Vælgermøder, hvor jeg og andre, der kende Sammenhængen, ikke kunne imødegaa den. Derfor protesterer jeg bestemt derimod.

Men det, det ærede Medlem vilde gøre gældende, var vel heller ikke, at mit Forslag om 3 Valgmænd fra Sogneraadene i Realiteten falder sammen med det Forligsforslag, der nu foreligger, men at jeg fremsatte en Motivering, der faldt sammen med Indholdet af dette Forligsforslag. Ja, se det er noget ganske andet. Dertil skal jeg sige, at det kunde jeg umulig gøre, eftersom det ikke var noget nyt Forslag, jeg fremkom med, men mit Partis gamle her i Salen stillede Ændringsforslag, nemlig det Forslag, Socialdemokratiet stillede den 5. December 1903 ved Valgretslovens anden Behandling her i Tinget, og som efter en Drøftelse i vor Gruppe netop foreslog 3 Valgmænd i Stedet for 2 for at udvide Forslaget i demokratisk Retning. Og naar jeg i Underudvalget omtalte dette Forslag, husker jeg meget tydeligt, jeg hævdede, at dette Forslag havde vi i 1903 stillet i demokratisk Interesse, for vi fandt, at Amtsrådets Afspejling af Flertallet i Sogneraadene og blandt Vælgerne vilde blive fuldere og klarere, naar vi fik 3 delegerede i Stedet for 2. Forholdstalsvalg af 2 er altid en lidt mislig Ting. Men ganske vist, føjede jeg til, det erindrer jeg meget vel, at ogsaa Mindretal